

Home>Gerechtelijke procedures>Strafzaken>Justitiële samenwerking>**Verbeurdverklaring**

Verbeurdverklaring

Van oudsher wordt confiscatie van de opbrengsten van misdrijven binnen de Europese Unie beschouwd als een van de doeltreffendste instrumenten voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad. Confiscatie treft de voornaamste bestaansredenen van criminele organisaties, namelijk het langs illegale weg realiseren van zo hoog mogelijke winsten, in het hart. Confiscatie houdt een definitieve rechterlijke uitspraak in, die resulteert in de definitieve ontneming van eigendom.

Confiscatie op internationaal niveau

Voor de confiscatie van opbrengsten van misdrijven staan op internationaal niveau diverse instrumenten ter beschikking. Een ware mijlpaal voor de bevordering van deze confiscatie was het [Verdrag van Straatsburg van 1990](#), dat door alle 27 EU-lidstaten is geratificeerd. Dit verdrag beoogt de versterking van de internationale samenwerking bij de identificatie, opsporing, bevrozing en confiscatie van vermogensbestanddelen die hun oorsprong vinden in misdrijven. Dit verdrag is aangevuld en bijgewerkt middels het [Verdrag van Warschau van 2005](#).

Confiscatie in de Europese Unie

De Europese Unie heeft van oudsher gehamerd op het belang van de confiscatie van opbrengsten van misdrijven. De afgelopen jaren heeft de EU diverse wetgevingsinstrumenten aangenomen met het oog op een gemeenschappelijke aanpak op dit terrein. De EU richt zich nu op de correcte tenuitvoerlegging van deze instrumenten door de lidstaten.

Het [Kaderbesluit inzake bevrozing en confiscatie](#) van opbrengsten van misdrijven werd in 2001 aangenomen. Het doel was in elk geval een minimale gemeenschappelijke aanpak door de lidstaten tot stand te brengen waar het gaat om de strafbare feiten waarop confiscatie van toepassing dient te zijn. Als algemene regel geldt dat het voor feiten die strafbaar zijn gesteld met een maximale vrijheidsstraf van meer dan één jaar, volgens nationaal recht mogelijk moet zijn om tot confiscatie van de opbrengsten van dat strafbare feit over te gaan. Ook moeten de lidstaten regelingen treffen inzake waardeconfiscatie. Alle rechtshulpverzoeken van andere lidstaten moeten worden behandeld met dezelfde prioriteit als soortgelijke maatregelen in zuiver binnenlandse procedures.

Het [Kaderbesluit inzake confiscatie](#) uit 2005 tracht te voorzien in een verdere onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de confiscatie van opbrengsten van misdrijven.

Het [Kaderbesluit inzake wederzijdse erkenning van beslissingen tot confiscatie](#) stelt de regels vast volgens welke de gerechtelijke autoriteiten van een lidstaat overgaan tot de erkenning en tenuitvoerlegging op hun grondgebied van een beslissing tot confiscatie die is afgegeven door de bevoegde gerechtelijke autoriteiten van een andere lidstaat. De waarde van de geconfisqueerde voorwerpen wordt gelijkmatig verdeeld tussen de lidstaat van afgifte en de lidstaat van tenuitvoerlegging.

De beslissing tot confiscatie wordt veelal voorafgegaan door de bevrozing van vermogensbestanddelen. Om bevoegde gerechtelijke autoriteiten in staat te stellen voorwerpen op verzoek van de gerechtelijke autoriteiten van een andere lidstaat in beslag te nemen, werd in 2003 het

[Kaderbesluit inzake de bevrozing van voorwerpen of bewijsstukken](#) aangenomen (zie ook de pagina over [Bevriezen van opbrengsten van misdrijven en de bewijsvoering](#)).

Met het oog op een doeltreffende samenwerking tussen de gerechtelijke autoriteiten beoogt het

[Besluit van de Raad inzake de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen](#) voort te bouwen op de informele samenwerking tussen de nationale contactpunten die binnen het [CARIN-netwerk](#) actief zijn op het gebied van de identificatie, opsporing en ontneming van vermogensbestanddelen die hun oorsprong vinden in misdrijven. Op grond van dit besluit zijn de lidstaten verplicht "bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen" op te richten of aan te wijzen, die tot taak hebben de doeltreffende samenwerking en informatie-uitwisseling op dit terrein te bevorderen.

In 2014 is er een [richtlijn](#) aangenomen, die het voor de EU-lidstaten gemakkelijker moet maken over te gaan tot confiscatie van vermogensbestanddelen die hun oorsprong vinden in ernstige en georganiseerde criminaliteit. De richtlijn heeft tot doel de bestaande regels te vereenvoudigen en de gaten te dichten waar de georganiseerde misdaad nu volop van profiteert. Met deze richtlijn zullen de EU-lidstaten gemakkelijker vermogensbestanddelen kunnen confisqueren die naar derden zijn overgeheveld, zullen uit criminele activiteiten voortvloeiende vermogensbestanddelen, ook als de verdachte al op de vlucht is, eenvoudiger geconfisqueerd kunnen worden en zullen de bevoegde autoriteiten tijdelijk vermogensbestanddelen kunnen bevroren die dreigen te verdwijnen als er niets wordt ondernomen.

In 2018 is de verordening inzake de wederzijdse erkenning van bevrozings- en confiscatiebevelen aangenomen. Zij is van toepassing sinds 19 december 2020. Zij heeft tot doel de ontneming van vermogensbestanddelen in grensoverschrijdende zaken in de EU te vergemakkelijken. De verordening is van toepassing op bevrozings- en confiscatiebevelen die door een lidstaat worden uitgevaardigd in het kader van strafprocedures. Er zijn duidelijke en korte termijnen vastgesteld voor de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van bevrozingsbevelen. De verordening verbetert het recht van slachtoffers op teruggave en compensatie in grensoverschrijdende procedures. Er wordt gewaarborgd dat de wederzijdse erkenning van bevrozings- en confiscatiebevelen in overeenstemming is met het EU-Handvest van de grondrechten. De verordening is van toepassing tussen de EU-lidstaten (met uitzondering van Denemarken en Ierland) en vervangt de kaderbesluiten van 2003 en 2006.

Informatie over de bevoegde autoriteiten en de verklaringen van de lidstaten wordt beschikbaar gesteld door het [Europees justitieel netwerk](#).

Laatste update: 20/01/2023

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.